

Vuoden 2025 arviointikertomuksen selvitykset sekä kaupunginhallituksen vastaukset

Lapuan kaupunginhallitus kiittää tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksesta ja siinä esitetyistä huomioista. Kaupunginhallitus esittää vastauksinaan tarkastuslautakunnan huomioihin seuraavaa:

Strategian mukaisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta arvioi Lapuan kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen toteutuneen pääsääntöisesti hyvin. Kaupungilla on toteutettu monipuolisesti strategiaa tukevia toimenpiteitä, joiden avulla tavoitteisiin on päästy.

Tarkastuslautakunta kuitenkin suosittelee, että strategisten tavoitteiden systemaattista seuranta vahvistetaan. Jotta strategisten vaikutusten toteutumista voidaan arvioida luotettavasti ja toimintaa ohjata oikea-aikaisesti, tavoitteiden edistymistä on seurattava nykyistä järjestelmällisemmin.

Kaupungin talous on toteutunut tarkasteluvuonna kokonaisuutena hyvin, ja strateginen tavoite talouden tasapainon ylläpitämisestä on saavutettu. Taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta lisää seuraavassa luvussa.

Tarkastuslautakunta kehottaa, että vaikka Vetovoimatutkimuksessa nousee myönteisiä tuloksia, on tärkeää varmistaa, että saavutettu asema säilyy myös jatkossa. Kilpailu lapsiperheistä ja muuttovoitosta on valtakunnallisesti erittäin kovaa, ja tunnettuuden sekä imagon ylläpitäminen edellyttää jatkuvaa, suunnitelmallista työtä. Kaupungin vetovoimatekijöiden vahvistaminen tukee suoraan strategisia tavoitteita.

Työllisyyspalveluiden järjestämisvastuun siirtyminen Kymppille tukee kaupungin strategisia tavoitteita kokonaisvaltaisesti. Palveluiden käynnistyminen ja organisointi ovat sujuneet hyvin, ja toiminta on vakiintunut. Tämä on edistänyt hyvinvoinnin lisäämistä vahvistamalla työllistymisen tukea ja parantamalla palveluiden saavutettavuutta. Samalla palveluiden kehittäminen ja asiakasprosessien sujuvoittaminen ovat tukeneet kasvun varmistamista, sillä työllisyysasteen paraneminen luo edellytyksiä elinvoiman vahvistumiselle.

Vastaus:

Kolmen kuukauden välein julkistettavissa osavuositarkastuksissa esitetään tavoitteiden toteuma ja kukin talousarviotavoite on kytketty strategiaan tavoitteisiin eli hyvinvoinnin lisäämiseen, kasvun varmistamiseen ja talouden tasapainon ylläpitämiseen. Osavuositarkastusten toteuman konkreettisiin vastauksiin on kiinnitetty enemmän huomiota, mutta tarkastuslautakunta on oikeassa siinä, että edelleen tietyillä toimialoilla vastaus tavoitteiden toteumassa saattaa olla: toteutuksessa, toteutunut tai kesken ilman, että tilannetta on kuvattu tarkemmin.

Tavoitteiden edistyminen edellyttää sitä, että talousarviossa strategiseen tavoitteeseen perustuva talousarviotavoite on riittävän konkreettinen ja sille asetetta-

va mittari on mitattavissa oleva. Kaupunginhallitus tulee kiinnittämään talousarvioprosessissa erityistä huomiota asetettaviin tavoitteisiin ja niiden mittareihin, jotta tavoitteiden edistyminen on paremmin seurattavissa tulevaisuudessa.

Toimialojen kaikkien tavoitteiden, toimenpiteiden ja vaikutusten sisällyttäminen talousarvioon kattavasti on teknisesti haastavaa, eikä välttämättä tarkoituksenmukaista. Strategian toteutumisen arvioinnissa tulisi tilinpäätöksen lisäksi huomioida myös hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus, henkilöstöraportti sekä kestävän kehityksen raportti.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta on tyytyväinen siihen, että kaupunki onnistui saavuttamaan ylijäämäisen tuloksen vuodelta 2025, vaikka TE-palveluiden siirto kuntien vastuulle aiheutti Lapuan kaupungille 2,1 miljoonan euron kokonaiskustannukset ja uudistuksen laskennallinen vaikutus valtionosuuksiin oli 1,6 miljoonaa euroa.

Kaupungin taseessa on kertyneitä ylijäämiä nyt 27,6 miljoonaa euroa, mikä on 1 985 euroa yhtä lapualaista kohden. Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki seuraa jatkossakin systemaattisesti toimintaympäristön muutoksia ja niiden vaikutuksia kaupungin talouteen. Talouden suunnittelussa ja päätöksenteossa tulee huomioida erityisesti yleinen taloudellinen kehitys, työllisyysilanne, väestökehitys sekä kuntatalouteen kohdistuvat valtakunnalliset uudistukset ja rahoitusratkaisut, jotta kaupunki pystyy ennakoimaan riskejä ja reagoimaan muutoksiin oikea-aikaisesti.

Vastaus:

Kaupunginhallitus seuraa omalta osaltaan toimintaympäristön muutoksia ja pyrkii ennakoimaan niiden vaikutuksia kaupungin talouteen. Kaupunginhallitus edellyttää myös lautakunnilta samaa ennakointia, jotta muutoksiin ja riskeihin voitaisiin reagoida oikea-aikaisesti.

Taloudellisten tavoitteiden toteuman arviointi – kaupunkikonserni

Lapuan kaupunkikonsernin taloustilanteen kannalta tytäryhtiöillä on merkittävä rooli, sillä ne muodostavat olennaisen osan konsernin kokonaisuudesta. Tämän vuoksi tarkastuslautakunta on myös kappaleessa *Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja konsernivalvonta* – suositellut tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden tarkempaa arviointia myös kaupungin tilinpäätöksellä.

Tytäryhtiöiden merkittävä osuus konsernin kokonaislainamäärästä korostaa konsernitason riskienhallinnan ja ennakoivan omistajaohjauksen merkitystä. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että konsernin omavaraisuusaste on selvästi alle kuntakentän keskimääräisen tavoitetason.

Koska kaupunkikonsernin tietoja käytetään myös kriisikuntamittareiden arviointiin, tarkastuslautakunta kiinnittää arviointityössään erityistä huomiota kon-

sernin taloudelliseen tilanteeseen. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen siihen, että kaupunkikonsernin taseessa on kertyneitä ylijäämiä 30,68 miljoonaa euroa eikä mitkään niin kutsutuista kriisikuntamittareista täyty. Kuitenkin kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on tasoltaan heikko ja tämän tunnusluvun parantamiseksi tulisi tehdä toimenpiteitä.

Tarkastuslautakunta suositaa, että kaupunki jatkaa taloudellisen tilanteensa kokonaisvaltaista arviointia erityisesti kuntakonsernin näkökulmasta, jotta konsernin velkaantumisen, investointien, tytäryhtiöiden taloudellisen kehityksen sekä niihin liittyvien riskien vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen voidaan ennakoida ja huomioida päätöksenteossa.

Vastaus:

Kaupungin tilinpäätöksen kaupunkikonsernia ja tytäryhtiöitä koskevat tiedot esitetään voimassa olevan tilinpäätöksen laatimista koskevan yleisohjeen mukaisesti. Tarkastuslautakunnan suositus otetaan soveltuvin osin huomioon tilinpäätöksen ja talousarvion laadinnassa.

Konserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja konsernivalvonta

Lapuan kaupungin tytäryhtiöille on asetettu vuoden 2025 talousarviossa toiminnallisia talousarviotavoitteita, mutta näiden toteutumista ei ole avattu kaupungin tilinpäätöksellä. Tämän vuoksi tarkastuslautakunta ei ole voinut arvioida tavoitekohtaisesti näiden toteutumista. Tarkastuslautakunta suosittelee, että jatkossa tytäryhtiöille asetettuja tavoitteiden toteutumista arvioidaan kuten emokunnassa.

Tarkastuslautakunta on kuitenkin kuullut tytäryhtiöiden toimitusjohtajia. Merkittäviä poikkeamia kuulemisien perusteella ei ole noussut esiin vuodesta 2025.

Konsernivalvontaa on pyritty toteuttamaan vuoden 2025 aikana uuden konserniohjeen mukaisesti, mutta tarkastuslautakunnan saaman tiedon mukaan, kaikki tytäryhtiöt eivät ole ottaneet uutta konserniohjetta käyttöön kokonaisuudessaan. Tarkastuslautakunta suosittelee, että konserninjohto vaatii tiukkaa konserniohjeen noudattamista kaikissa tytäryhtiöissä.

Tarkastuslautakunta on huolissaan kaupunkikonsernin sisältyvästä taloudellisesta riskistä ottaen huomioon kaupunkikonsernin lainamäärän kasvun.

Vastaus:

Kaupunginhallitus on jo keväällä 2026 linjannut seuraavaa: ”Tytäryhtiöiden talousarvion yhteydessä päätettävien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettamista tulee konsernijohtoon toimesta tarkentaa siten, että tytäryhtiöille asetettujen omistajapoliittisten linjausten mittaamiseen määritellään tarkemmat mittarit syksyn 2026 aikana.”

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Tarkastuslautakunta toteaa valvontakäytäntöjen parantuneen, ja vuoden 2025 aika on otettu käyttöön useampia valvontatapoja.

Tarkastuslautakunta on arvioinut konsernivalvonnan toteutumista tytäryhtiöiden arvioinnin ohessa.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että kaupunki jatkaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistyötä.

Vastaus:

Kaupunginhallitus tulee jatkamaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämistyötä.

Vuoden 2025 arviointikertomus / Sivistyslautakunnan vastaukset

(Sivistyslautakunta 26.8.2026)

Sivistyslautakunta on järjestänyt useita tilaisuuksia, joiden avulla on pyritty tarjoamaan kaupunkistrategian mukaisesti mahdollisuus asukkaiden aktiiviseen osallistumiseen.

Tarkastuslautakunta toteaa, ettei sivistyslautakunnalle asetetut toiminalliset tavoitteet ole kaikki mitattavissa, minkä vuoksi tavoitteiden arviointi ei ole mahdollista. Tarkastuslautakunta suosittaa, että sivistyslautakunnalle asetetaan jatkossa tavoitteita, jotka ovat sekä kaupunkistrategian mukaisia että mitattavissa olevia

Vastaus

Sivistyslautakunta ottaa tarkastuslautakunnan suosituksen jatkossa huomioon, että tavoitteet ovat selkeitä, kaupunkistrategian mukaisia ja mitattavissa olevia. Itse asiassa vuodelle 2026 asetetut tavoitteet ovat jo paljolti laadittu näillä kriteereillä.

Varhaiskasvatus

Kaupungilla on monipuolinen tarjonta erilaisista varhaiskasvatuksen palveluista.

Tarkastuslautakunta toteaa, että varhaiskasvatuksen tavoitteet ovat pääosin toteutuneet yksikön oman raportoinnin perusteella. Useat tavoitteet olivat kuitenkin laadullisia eikä niille ollut asetettu mitattavia mittareita, minkä vuoksi toteutumista ei voitu arvioida.

Tarkastuslautakunta katsoo, että toimenpiteet on pääosin toteutettu suunnitellusti, mutta tavoitteiden mitattavuus ei täytynyt. Lautakunta suosittelee, että jatkossa tavoitteille määritellään selkeät, mitattavat mittarit, jotta tavoitteiden toteutumista voidaan arvioida systemaattisesti.

Vastaus

Varhaiskasvatus ottaa tämän suosituksen huomioon seuraavan talousarvion valmistelussa ja pyrkii asettamaan sellaisia tavoitteita toiminnalle, jotka olisivat selkeästi mitattavissa. Varhaiskasvatuksessa parhaiten mitattavissa olevia ovat rakenteelliset tekijät ja erilaiset toiminnalle asetetut prosessit

Perusopetus

Tarkastuslautakunta toteaa, että kouluturvallisuuden ja kiusaamisen vähentämisen tavoitteet ovat toteutuneet mitattujen tulosten perusteella. Parannus turvallisuuden kokemuksessa oli vähäinen, mutta kiusaamisen väheneminen näkyy selvästi sekä hyvinvointikyselyssä että kouluterveyskyselyssä.

Kouluturvallisuuden kokemus ja kiusaamisen väheneminen osoittavat mitattavaa edistystä, ja yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on toteutunut suunnitellusti. Hyvinvointikyselyn tuloksia on hyödynnetty koulujen tavoitteenasettelussa, mutta yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutuminen oli osittain puutteellista erityisesti huoltajien osallistumisen osalta. Tuen uudistuksen toimeenpano on edennyt, mutta tavoitteet ovat toteutuneet vain osittain. Tarkastuslautakunta suosittelee, että tavoitteiden toteutumista seurataan jatkossa systemaattisesti ja että osittain toteutuneet tavoitteet viedään loppuun suunnitellusti.

Tarkastuslautakunta toteaa, että perusopetuksen tavoitteet ovat pääosin toteutuneet, mutta useat niistä vain osittain. Tarkastuslautakunta katsoo, että tavoitteet ovat mitattavia ja mittarit ovat mahdollistaneet toteutumisen arvioinnin.

Vastaus

Perusopetuksessa osittain toteutuneet tavoitteet ovat osittain luonteeltaan sellaisia, että ne on asetettu koko lukuvuodelle. Näin ollen tosiasiallinen tavoitteet toteutumisen tarkastelu tapahtuu lukuvuoden päättyessä keväällä. Jatkossa pyritään asettamaan sellaisia välitavoitteita, joiden tarkastelu on mahdollista vuoden päättyessä tai ilmaistaan selkeästi toiminnan olevan kesken.

Lukio

Tarkastuslautakunta toteaa, että Lapuan lukion hyvinvointiin, kouluturvallisuuteen ja osallisuuteen liittyvät tavoitteet ovat pääosin toteutuneet asetettujen mittareiden perusteella. Turvallisuutta vahvistavat harjoitukset toteutuivat suunnitellusti, ja opiskelijoiden osallisuus näkyi aktiivisena opiskelijakuntatoimintana sekä konkreettisina aloitteina. Yhteisöllisyyttä tukevat tapahtumat järjestettiin monipuolisesti koko lukuvuoden ajan. Hyvinvointikysely toteutettiin suunnitellusti, ja sen tuloksia hyödynnettiin toiminnan kehittämisessä.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että lukio on määritellyt tavoitteensa selkeästi ja käyttänyt johdonmukaisia mittareita, mikä on tukenut arvioinnin läpinäkyvyyttä ja mahdollistanut toiminnan seurannan hyvin.

Tarkastuslautakunta toteaa, että yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on toteutunut suunnitellusti ja säännöllisesti. Yhteisöllisen opiskeluhuollon toteutumisessa oli kuitenkin osittaisia puutteita erityisesti huoltajien osallistumisen osalta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että lukion vetovoimaan liittyvä määrällinen tavoite ei toteutunut, vaikka toimenpiteet, kuten infot ja tutustumiskäynnit, toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. Toteuma jäi 42 prosenttiin asetetun 50 prosentin tavoitteen sijaan.

Vastaus:

Lukion hyvinvointiryhmän muodostavat rehtori sekä opiskelijoiden, opettajien, opiskelu- ja huollonammattihenkilöiden ja nuorisotyön edustajat eikä opiskelijoiden huoltajilla ole vaikiokokoonpanossa (= 16 henkilöä) omaa edustajaa. Kuitenkin ryhmän kokouksiin voidaan tarvittaessa kutsua myös esim. huoltajien edustajia. Saadun palautteen perusteella ryhmä pohtii huoltajien roolin terävöittämistä.

Lukioon hakeneiden ja hyväksytyjen määrällinen tavoite ei toteutunut tehdyistä toimenpiteistä huolimatta. Kuitenkin toteuma on samaa tasoa kuin viiden edellisen vuoden keskiarvo 42,8 %. Koulu pyrkii edelleen kehittämään yläkoululaisille suunnattua markkinointiaan

Vuoden 2025 arviointikertomus / Hyvinvointilautakunnan vastaukset

(Hyvinvointilautakunta 24.8.2026)

Tarkastuslautakunta katsoo, että hyvinvointilautakunta on onnistunut hyvin toteuttamaan vuodelle 2025 asutetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Vahva taloudellinen tilanne tukee strategista tavoitetta talouden tasapainon ylläpitämisestä, tarkastuslautakunta korostaa, että taloudellista liikkumavaraa on perusteltua hyödyntää myös palveluiden edistämisessä strategian mukaisesti.

Tavoitteiden osalta tarkastuslautakunta toivoo, että jatkossa tavoitteet asetetaan siten, että ne ovat mitattavissa ja niille on asetettu mittarit, millä mitata tavoitteiden toteutumista.

Vastaus

Hyvinvointilautakunta ottaa tarkastuslautakunnan suosituksen jatkossa huomioon, että tavoitteet ovat selkeitä, kaupunkistrategian mukaisia ja mitattavissa olevia. Itse asiassa vuodelle 2026 asetetut tavoitteet ovat jo paljolti laadittu näillä kriteereillä

Hyvinvointikertomus ja – raportti

Tarkastuslautakunta arvioi, että vuoden 2025 hyvinvointitulokset osoittavat selkeää myönteistä kehitystä useilla osa-alueilla. HYTE-kertoimen nousu, TEA-viisarin parantuminen sekä kouluterveyskyselyn vahvat tulokset kertovat onnistuneista hyvinvoinnin edistämisen toimista.

Tarkastuslautakunta kuitenkin toteaa, että myönteisestä kokonaiskuvasta huolimatta lasten ja nuorten arjessa näkyy myös huolta herättäviä ilmiöitä, kuten fyysisen aktiivisuuden laskua, päihteiden käytön lisääntymistä ja osalla nuorista lisääntyntä kuormitusta. Näiden kehityssuuntien seuranta ja niihin reagointia on tarpeen vahvistaa.

Vastaus

Kiitos tarkastuslautakunnalle havainnoista. Näitä ilmiöitä kohdataan laajasti kaupungin eritoiminnoissa, mikä tekee kaiken arjessa tehtävän työn ja havaintojen kattavasta tunnistamisesta sekä tiedonkeruusta haastavaa raportointia ajatellen. Tätä kehitetään kuitenkin jatkossa entistä paremmaksi.

Esille nostettuihin kehityskohteisiin on jo tartuttu: ne on otettu huomioon laajan hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 tavoitteissa, joille on asetettu vuosittain seurattavat mittarit ja konkreettiset toimenpiteet koko kaupungin laajuudella.

Musiikkiopisto

Musiikkiopisto on seurannut nykytilaa ja sen kehittymistä kahden oppilaille suunnatun kyselyn avulla vuonna 2025, saatu palaute on ollut kiitettävää.

Musiikkiopisto on tehnyt yhteistyötä kaupungin toimijoiden, että alueellisen ja valtakunnallisen musiikkiopistoverkoston kanssa. Musiikkiopisto pitää tiiviisti yhteyttä Etelä-Pohjalaisten musiikkiopistojen kanssa. Yhteistyötä on tehty myös alakoulujen, varhaiskasvatussyksiköiden ja lukion kanssa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että musiikkiopisto on onnistunut toiminnassaan talouden näkökulmasta ja asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Kaupunginkirjasto

Lapuan kaupunginkirjaston kävijämäärä oli vuonna 2025 edellisvuotta hieman pienempi, mutta kokonaislainaus nousi 1,94 % vuoteen 2024 verrattuna.

Kirjaston tavoite tukea kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ja tasa-arvoa tarjoamalla laadukkaan, ajantasaisen ja uudistuvan kokoelman ja e-aineiston, ei ole täysin toteutunut. Poistojen tekeminen vaatii edellisen vuoden tapaan aikaa ja suunnitelmallisuutta.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupunginkirjasto on onnistunut työssään asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Toimintakulut asukasta kohden ovat laskeneet hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Käyttöaste on usealla alueella noussut positiivisesti.

Vastaus

Poistoja pyritään tekemään säännöllisesti, ja erityisesti 2026, jos Eepos-kirjastojen uusi kirjastojärjestelmä tulee käyttöön vuoden 2027 alussa.

Kulttuuri-, museo- ja matkailupalvelut

Kulttuuripalvelut ovat vuoden 2025 aikana järjestäneet itse ja yhdessä yhteistyötahojen kanssa kulttuuri- ja taidetapahtumia. Tarkastuslautakunta toteaa, että vuodelle 2025 asetettut strategiset tavoitteet olivat toteutuneet.

Kulttuurimenot per asukas ovat säilyneet lähes ennallaan.

Kansalaisopistopalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa kansalaisopistopalvelun strategiset tavoitteet ovat toteutuneet vuonna 2025.

Maksuttomien tilaisuuksien määrä tavoitteeseen verrattuna oli kolminkertainen, liikunta- ja tanssikurssien tuntimäärä tavoitteeseen verrattuna oli 30 % korkeampi.

Opiskelijakyselyn palaute oli hyvin positiivinen. Opiskelija- ja osallistujamäärät olivat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna.

Liikuntapalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa liikuntapalveluiden käyttäjämäärät ovat pysyneet hyvällä tasolla.

Tarkastuslautakunta suosittaa, että tavoitteiden toteuma olisi numeerisesti sidottu tavoitteisiin sekä kehittämään yhteistyötä ulkoliikunta paikkojen kanssa palveluiden saavutettavuuden osalta.

Vastaus

Liikuntapalvelut kiittää tarkastuslautakuntaa myönteisestä havainnosta. Käyttäjämäärät ja saatu käyttäjäpalaute osoittavat, että palveluverkosto vastaa kohtuullisen hyvin kuntalaisten tarpeisiin ja että olemassa oleva resurssi tuottaa mitattavaa hyvinvointivaikutusta.

Tavoitteiden numeerisen sitomisen osalta liikuntapalvelut ottaa suosituksen käyttöön vuoden 2027 talousarvio- ja tilinpäätösvalmistelussa kaupungin toiminnallisten tavoitteiden laadintaohjeen mukaisesti: jatkossa jokaiselle talousarviotavoitteelle asetetaan konkreettinen tavoitetaso ja mittari, jolloin toteuma on suoraan verrattavissa asetettuun tavoitteeseen sanallisen kuvauksen sijaan.

Ulkoliikuntapaikkojen saavutettavuuden osalta yhteistyö teknisen toimialan ylläpitämien ulkoliikuntapaikkojen kanssa on jo osa toimintamallia. Tarkastuslautakunnan suosituksen mukaisesti tätä yhteistyötä syvennetään erityisesti käyttöastetiedon ja asiakaspalautteen (Sometec) systemaattisella jakamisella liikunta- ja teknisen toimialan välillä, jotta saavutettavuuspuutteet tunnistetaan nykyistä nopeammin.

Nuorisopalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa, että nuorisopalvelut ovat onnistuneet talouden tasapainon ylläpidossa erinomaisesti

Tarkastuslautakunta suosittaa nuorisopalveluidenkin osalta kiinnittämään huomiota tavoitteiden toteutumisen seuraamisessa helposti mitattavuuteen.

Vastaus

Nuorisopalvelut kiittää tunnustuksesta. Kasvu heijastaa aktiivista talouden seuranta ja kustannustietoista hanketoimintaa, mikä on mahdollistanut resurssien kohdentamisen mm. koulunuorisotyöhön.

Mitattavuutta koskevan suosituksen osalta nuorisopalvelut ottaa käyttöön kaupungin toiminnallisten tavoitteiden laadintaohjeen 2027 mukaiset numeeriset mittarit sanallisten kuvauksen sijaan. Näin toteuma on jatkossa suoraan verrattavissa numeeriseen tavoitetasoon, mikä vastaa tarkastuslautakunnan esittämään mitattavuuden parantamistarpeeseen.

Vuoden 2025 arviointikertomus / Teknisen lautakunnan vastaukset

(Tekninen lautakunta 25.8.2026)

Tarkastuslautakunta toteaa, että teknisen lautakunnan toiminta toteutui vuonna 2025 pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Toimintatuotot ylittyivät hieman (100,6 %) ja toimintakulut alittuivat selvästi (94,1 %), jolloin toimintakate muodostui talousarviota paremmaksi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toimintakulujen noin 994 000 euron alitus selittyy pääosin täyttämättä olleista viroista ja toimista, joista aiheutui noin 877 005 euron alitus henkilöstökuluissa.

Osa tehtävistä siirtyy täytettäväksi vuodelle 2026. Tarkastuslautakunta huomauttaa, ettei rekrytointien viivästyminen saa muodostua pysyväksi talouden tasapainottamiskeinoksi eikä heikentää palvelujen laatua.

Tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota investointien toteutumiseen. Investoinnit toteutuivat noin 80-prosenttisesti, ja kesken jääneisiin hankkeisiin tarvittiin noin 2,7 miljoonan euron lisämääräraha. Tarkastuslautakunta katsoo, että investointien aikataulutukseen ja talousarvioinnin realistisuuteen tulee jatkossa kiinnittää nykyistä enemmän huomiota.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategiset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti

Työhyvinvointitoimintaa on järjestetty säännöllisesti ja esihenkilöstö on osallistunut esihenkilö- ja hankintakoulutuksiin. Talousarvion toteumat on viety lautakunnan tiedoksi kuukausitasolla ja ylityshasta informoitu kaupunginhallitusta. Myönteisenä tarkastuslautakunta pitää digitalisaation edistymistä. Käyttöön otettujen järjestelmien hyödyt tulee todentaa ja raportoida tekniselle lautakunnalle. Tarkastuslautakunta toteaa, että tekninen lautakunta on hoitanut tehtävänsä vuonna 2025 asianmukaisesti, ja edellyttää, että erityisesti investointien toteutusasteeseen kiinnitetään huomiota vuoden 2026 suunnittelussa ja seurannassa

Vastaus

Toimet on täytetty ja määräaikaista henkilöstöä on vakinaistettu. Teknisessä toimessa ei ole pitkäaikaisesti täyttämättömiä toimia tai virkoja tällä hetkellä.

Investointien toteuttamiseen on kiinnitetty edelleen huomiota vuonna 2026. Vuonna 2025 mm. uimahallin suunnittelu ja kilpailutus vei työajan alkuvuoden osalta ja muut rakennusinvestoinnit kyettiin käynnistämään vasta syksyllä 2025. Projektien hallintaan on hankittu myös aikataulutusta varten työkalu, joka on tavoitteena ottaa työkäyttöön vuoden 2027 alusta.

Uusien järjestelmien käyttöönottoaminen 100 %:sesti vie aikaa, koska mm. henkilöstön kouluttaminen vie aikaa. Tästä syystä kestää jonkin aikaa, jotta niistä voidaan todentaa järjestelmiin liittyvät hyödyt.

Maankäyttö- ja kiinteistöpalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa, että maankäyttö- ja kiinteistöpalveluiden toiminta toteutui vuonna 2025 pääosin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yleiskaavojen laadintaa edistettiin, ja keskustajaajan sekä Simpsiön osayleiskaavat etenevät mahdollisesti ehdotusvaiheeseen vuonna 2026.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tonttitarjonnan osalta tavoitteet saavutettiin hyvin. Myynnissä oli noin 110 asuntotonttia ja noin 20 liike- ja teollisuustonttia. Asemakaavan pohja- ja rekisterikarttaa laajennettiin tavoitteen mukaisesti 600 hehtaarin alueelta tulevien yleiskaavojen mukaisille alueille.

Tarkastuslautakunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tonttien myyntitulot ovat laskeneet tasaisesti vuodesta 2022 lähtien, ja vuoden 2025 taso on alhaisin viiteen vuoteen. Myös luovutettujen asuntotonttien määrä jäi selvästi vuoden 2024 tasosta. Tarkastuslautakunta pitää tarpeellisena, että tonttien menekkiin vaikuttavia tekijöitä ja markkinointia arvioidaan, vaikka tonttitarjonta itsessään on runsasta.

Vastaus

Valmistuneiden asuntojen määrä on laskenut vuodesta 2022 lähtien, joka vaikuttaa myös tonttien kysyntään. Tonttimyynnin edistämiseksi on järjestetty kampanjoita ja niitä järjestetään lisää syksyn 2026 aikana.

Vesihuoltolaitos

Tarkastuslautakunta toteaa Lapuan kaupungin vesihuoltolaitoksen vuoden 2025 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Tarkastuslautakunnan näkökulmasta toiminta oli taloudellisesti hallittua, mutta investointien toteutuksen varmistamiseen tulee kiinnittää huomiota, jotta vesihuollon palvelutaso ja verkoston kehittäminen etenevät suunnitellusti.

Vastaus

Vesihuoltolaitoksen henkilöstömäärää on vahvistettu ja investointien toteuttamiseen on kiinnitetty huomiota. Simpsiön vesihuollon saneeraus on ollut suunniteltua hitaampaa, joka on vaikuttanut myös investointien toteutumiseen.

Liikenneväylät

Tarkastuslautakunta toteaa, että Lapuan kaupungin liikenneväylien kunnossapito ja hoito ovat olleet pääosin hyvällä tasolla. Kadut ja kevyen liikenteen väylät on pidetty liikennöitävässä kunnossa ympäri vuoden, ja talvikunnossapidossa liikennöitävyys on onnistuttu turvaamaan hyvin. Poikkeamat hoitotavoissa ja aikatauluissa ovat olleet vähäisiä.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että hulevesiverkostojen rakentamisessa on edistytty suunniteltua paremmin, mikä on parantanut katu- ja tieverkon toimivuutta ja vähentänyt hulevesistä aiheutuvia haittoja. Kevyen liikenteen väylien verkostoa on kehitetty ja olemassa olevia osuuksia kunnostettu, mikä on lisännyt liikenneturvallisuutta ja edistänyt kuntalaisten arjen sujuvuutta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että uusiomateriaalien hyödyntäminen väylän rakentamisessa on jäänyt vähäiseksi. Kestävän kehityksen ja taloudellisuuden näkökulmasta materiaalien uusiokäytön lisääminen olisi suositeltavaa tulevina vuosina.

Tarkastuslautakunta katsoo, että liikenneväylien ylläpito ja kehittäminen on ollut suunnitelmallista ja kaupungin strategisia tavoitteita tukevaa. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kevyen liikenteen väylien kehittämistä ja uusiomateriaalien hyödyntämistä jatketaan määrätietoisesti seuraavalla suunnittelukaudella.

Vastaus

Liikenneväyliltä on osallistuttu Nurmontie-Vierulantie jalankulku- ja pyöräilyväylän suunnitteluun. Lisäksi on osallistuttu VT19 Lapua-Kauhava aluevaraussuunnitteluun, joka sisältää myös jalankulku- ja pyörätien valtatie 19 ja kantatien 63 varressa Lapualta Kauhavan keskustaan. Uusiomateriaaleja hyödynnetään silloin, kun se on teknisesti mahdollista ja taloudellisesti järkevästi toteutettavissa.

Viheraluepalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa, että viheraluepalveluiden tavoitteet ovat toteutuneet pääosin asetettujen mittareiden mukaisesti. Viheralueiden hoidon taso on pystytty ylläpitämään hoitoluokituksen edellyttämällä tasolla, ja peruskunnostuksia tehtiin viisi kappaletta, mikä vastaa talousarviotavoitetta.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että viheraluepalveluissa on käytössä selkeät ja konkreettiset mittarit, jotka tukevat toiminnan läpinäkyvää arviointia ja mahdollistavat tavoitteiden seurannan hyvin.

Kaupungin ja käyttäjien osallistaminen viheralueiden suunnitteluun ja hoitoon toteutui viiden osallistumistilaisuuden kautta, mikä ylitti asetetun tavoitteen. Kaupunkiniittyohjelman valmistelu eteni suunnitellusti. Lisäksi lisäkinpuistoon rakennettu pilottikohde osoittaa, että ohjelman toimeenpano on käynnistynyt konkreettisesti.

Tarkastuslautakunta katsoo, että viheraluepalveluiden toiminta on ollut tavoitteellista. Tavoitteet ovat mitattavia ja niiden toteutumista on seurattu järjestelmällisesti. Lautakunta pitää tärkeänä, että selkeää mittaristoa hyödynnetään jatkossakin ja että viheralueiden kehittämistä jatketaan pitkäjänteisesti.

Vastaus

Viheraluepalveluiden toimintaa seurataan mitattavilla mittareilla ja viheralueita kehitetään käytettävissä olevien investointimäärärahojen puitteissa.

Ulkoliikuntapalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa liikuntapalveluiden onnistuneen vuonna 2025 perustason toteutuksessa hyvin, mutta tavoitteiden mitattavaan arviointiin tulee kiinnittää huomiota ja kehittää sisäliikuntapaikkojen kanssa yhteistyötä palveluiden selkeyden ja saavutettavuuden parantamiseksi.

Vastaus

Ulkoliikuntapaikat on kehittänyt toimintaa yhteispalavereissa liikuntatoimen kanssa.

Rakentamis- ja tilapalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa, että rakennus- ja kiinteistöpalveluiden toiminta on ollut pääosin suunnitelmallista ja tavoitteiden mukaista. Investointihankkeet, kuten uimahalli, kaupungintalon kattoremontti ja Ritavuoren koulun muutostyöt, ovat edenneet ohjelman mukaisesti. Korjausmäärärahoja on käytetty tehokkaasti ja korjausvelkaa on onnistuttu vähentämään.

Lautakunta pitää myönteisenä kiinteistöjen energiatalouden ja turvallisuuden parantamiseen tehtyjä toimenpiteitä sekä sisäilma-asioiden aktiivista seuranta. Kiinteistöstrategian mukainen kunnossapidon ja korjausten suunnitelmallisuus tukee kaupungin talouden ja kiinteistökannan hallintaa.

Tarkastuslautakunta katsoo, että rakennus- ja kiinteistöpalvelut on hoidettu asianmukaisesti ja kaupungin strategisia tavoitteita tukien.

Vastaus

Tavoitteena on hoitaa rakennus- ja kiinteistöpalveluita asianmukaisesti ja kaupungin strategisia tavoitteita tukien myös vuonna 2026 sekä pysyä investointisuunnitelmien mukaisissa aikatauluissa

Ruoka- ja Puhtauspalvelut

Tarkastuslautakunta toteaa, että ruoka- ja puhtauspalvelut on hoidettu laadukkaasti ja kattavasti. Ruokapalveluissa on säilytetty hyvä ravitsemuslaatu ja ruokaturvallisuus, ja puhtauspalveluissa tilat on pidetty terveellisinä ja turvallisina.

Kestävän kehityksen tavoitteet, kuten ruokahävikin vähentäminen ja energiatehokkuus, on huomioitu toiminnassa. Henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia on vahvistettu säännöllisellä koulutuksella, ja kalustoa on uudistettu työn kuormitusta keventäen.

Tarkastuslautakunta katsoo, että ruoka- ja puhtauspalvelut tukevat hyvin kaupungin strategisia hyvinvointi- ja kestävän kehityksen tavoitteita.

Vastaus

Tavoitteena on, että ruoka- ja puhtauspalvelut tukevat hyvin kaupungin strategisia hyvinvointi- ja kestävän kehityksen tavoitteita myös vuonna 2026.

Vuoden 2025 arviointikertomus / Ympäristölautakunnan vastaukset

(Ympäristölautakunta 18.8.2026)

Tarkastuslautakunta toteaa, että ympäristölautakunnan talous toteutui vuonna 2025 kokonaisuutena talousarviota paremmin. Toimintatuotot jäivät hieman talousarviosta, mutta toimintakulut alittuivat selvästi.

Tarkastuslautakunta pitää myönteisenä, että menokehitys pysyi hallinnassa ja toimintakulut alittuivat selvästi. Samalla tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että palvelujen ostojen merkittävä alittuminen voi viitata joko onnistuneeseen kustannusten hallintaan, siirtyneisiin hankintoihin tai arvioitua vähäisempään palvelutarpeeseen. Tämän vuoksi alituksen taustalla olevat syyt on tarpeen arvioida, jotta talousarvio vastaisi jatkossa mahdollisimman hyvin toiminnan todellista tasoa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että rakennusvalvonnassa rakennusten sekä rakennetun ympäristön kunnossapitoa koskevien kehotusten määrä nousi 52:een. Tämä osoittaa, että rakennetun ympäristön kunnossapidon valvontaa on tehty aktiivisesti. Asiakastyytyväisyyskyselyä ei kuitenkaan toteutettu vuonna 2025, vaikka se oli asetettu tavoitteeksi. Tarkastuslautakunta katsoo, että asiakaspalautteen kerääminen olisi tärkeää palvelun laadun ja asiakaslähtöisyyden arvioimiseksi.

Vastaus

Vuoden 2025 talousarviossa varauduttiin rakennusvalvonnan järjestelmäuudistuksiin, jotka toteutuivat vasta vuonna 2026.

Ympäristölautakunnan alaisten toimintojen osalta järjestetään asiakaspalvelutyytyväisyyskysely ja kyselyn toteuttamisesta vastaa tekninen johtaja yhteistyössä kaupunkiympäristöpäällikön kanssa.